

Saksnr: 2019/11-6
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Valnemnda		16.12.2019
Fylkestinget		17.12.2019

Søknad om permisjon frå verv i Vestland fylkeskommune**Forslag til innstilling**

1. Pauline Tomren får permisjon frå verv som medlem til fylkestinget, medlem i hovudutval for opplæring og kompetanse, varamedlem til fylkesutvalet, varamedlem til hovudutval for kultur, idrett og integrering, varamedlem til administrasjonsutvalet, varamedlem til Vestlandsrådet, varamedlem til finansutvalet, varamedlem til fylkesvalstyret, varamedlem til valnemnda, varamedlem til planutvalet og varamedlem til konstituerenda KS-møte, i tida 01.10.2019 til og med den 31.03.2020.
2. For den tida Pauline Tomren har permisjon, i tida 01.10.2019 til og med den 31.03.2020 vel fylkestinget et settemedlem, i verva til Tomren:
 - a) Medlem til fylkestinget
 - b) Medlem i hovudutval for opplæring og kompetanse
 - c) Varamedlem til fylkesutvalet
 - d) Varamedlem til hovudutval for kultur, idrett og integrering
 - e) Varamedlem til administrasjonsutvalet
 - f) Varamedlem til Vestlandsrådet
 - g) Varamedlem til finansutvalet
 - h) Varamedlem til fylkesvalstyret
 - i) Varamedlem til valnemnda
 - j) Varamedlem til konstituerande KS-møte
 - k) Varamedlem til planutvalet

Samandrag

Representanten Pauline Tomren har søkt om permisjon frå politiske verv i Vestland fylkeskommune. Ho søker permisjon då ho skal på utveksling dei neste seks månadene til Singida i Tanzania for å jobbe i organisasjonen SEMA. Det vert søkt om permisjon i tidsrommet 01.10.2019 fram til og med den 31.03.2020. Ho er tilbake den 01.04. 2020. Pauline Tomren er folkevald for partiet MDG.

Påtroppande fylkesrådmann rår til at representanten Pauline Tomren får permisjon frå politiske verv i Vestland fylkeskommune i tida 01.10.2019 til og med 31.03.2020 i den tida ho er i Tanzania på utveksling.

Dersom det vert innstilt på at Pauline Tomren får permisjon frå sine politiske verv i Vestland fylkeskommune, må det gjerast innstilling til nye val for den tida Pauline Tomren har permisjon.

Rune Haugsdal
Prosjektleder

Ingrid Kristine Holm Svendsen
påtroppande fylkesdirektør for organisasjon og økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift.

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Representanten Pauline Tomren har i E-post den 02.10.2019 søkt om permisjon frå politiske verv i Vestland fylkeskommune i tidsrommet 01.10.2019-31.03.2020. Ho skriv:

«Eg ønsker også å søke permisjon frå og med no, fram til 1. april 2019, siden eg er på utveksling fram til da».

I E-post av 07.10.2019 og 22.10.2019 har Tomren gjeve ei redegjering på kvifor ho søker permisjon. Ho skriv:

«Eg treng permisjon frå oktober 2019 fram til 1. april 2020, sidan eg er på utveksling dei neste 6 månadane. Eg går på eit årsstudie i interkulturell kommunikasjon på fagskulen Hald internasjonale senter, kor vi har obligatorisk praksis i på eit halvt år i ein av samarbeidspartnarane til Strømmestiftelsen i utlandet. Eg er på utveksling i Singida, i Tanzania for å jobbe i organisasjonen SEMA, som gjer det vanskeleg for meg å reise til fylkestingsmøta. Derfor håper eg å få innvilga permisjon fram til eg er tilbake til Noreg 1. april, 2020.»

«Nominasjonsprosessen til MDG Vestland var før eg fekk tilbod om plass på utvekslinga. så eg takka ja til å stå på liste før eg viste at eg skulle på utveksling. Eg trudde det kom til å bli uproblematisk å dra på utveksling fordi eg trudde eg kom til å få varaplass på fylkestinget da eg takka ja til studieplassen, på grunn av målingane til partiet mitt på den tida.

Elles kan eg nemne at utveksling frå oktober til mars er ein obligatorisk del av studiet mitt, som ein ikkje kjem utanom på fagskulen min.»

Pauline Tomren har fylgjande verv i Vestland fylkeskommune:

- a) Medlem til fylkestinget
- b) Medlem i hovudutval for opplæring og kompetanse
- c) Varamedlem til fylkesutvalet
- d) Varamedlem til hovudutval for kultur, idrett og integrering
- e) Varamedlem til administrasjonsutvalet
- f) Varamedlem til Vestlandsrådet
- g) Varamedlem til finansutvalet
- h) Varamedlem til fylkesvalstyret
- i) Varamedlem til valnemnda
- j) Varamedlem til konstituerande KS-møte
- k) Varamedlem til planutvalet

Rettsleg grunnlag:

Permisjon (og fritak) frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 7-9 nr. 2 som lyder:

«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer). Kommentarene gjaldt den førre kommunelova, men dei har framleis verdi, i tolkinga av den nye kommunelova. Her går det fram:

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsegrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønnsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales: «Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet *eller belastning...*» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å fritta vedkommende.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 7-9 2. ledd at kommunestyret og fylkestinget *kan* etter søknad fritta, den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valperioden, hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne. Problemstillinga her er om Pauline Tomren kan skjønne sine pliktar som folkevald i Vestland fylkeskommune utan at «det fører til vesentlig ulempe for henne». Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få permisjon/fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «*Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører.*».

Pauline Tomren skal på utveksling til Tanzania i tidsrommet 01.10.2019 til og med 31.03.2020. Ein kan her sjå at det kan bli vanskelig for ho å skjønne sine politiske verv i Vestland fylkeskommune i den tida ho er i Tanzania. Det er lang avstand frå Vestland fylkeskommune til Tanzania. Sjølv om det skal leggast til grunn ei streng vurdering for å gje permisjon finn fylkesrådmannen at desse verva er vanskeleg å kombinere på ein god måte i den tida ho er i Tanzania.

Det går fram av lov (og førearbeider) at det ved vurdering av søknaden skal leggast vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent då den folkevalde samtykka i å stille til val. Det går fram av saka at Nominasjonsprosessen til MDG Vestland var før ho fekk tilbod om plass på utvekslinga. Ho takka difor ja til å stå på liste før ho viste at eg skulle på utveksling. Ho trudde det kom til å bli uproblematisk å dra på utveksling, då trudde at ho kom til å få ein varaplass på fylkestinget. Dette på grunn av målingane til partiet hennar på den tida. Fylkesrådmannen finn her at grunnlaget for søknaden ikkje var kjent på det tidspunktet den folkevalde/Tomren samtykka i å bli vald.

Sjølv om det skal leggast til grunn ei streng vurdering for å gje permisjon er det fylkesrådmannen si klare vurdering at desse verva er vanskeleg å kombinere på ein god måte i den tida ho er i Tanzania. Fylkesrådmann rår difor til at det vert gitt permisjon og føreteknede suppleringsval.

Dersom Tomren får permisjon frå sine politiske verv i Vestland fylkeskommune, bør det gjerast suppleringsval for den tida ho har permisjon. Kommunelova § 7-10 1. ledd, og 2.-7. ledd som gjeld opprykk og nyvalg, regulerer dette forholdet.

Kommunelova § 7-10, 2. ledd lyder:

«Hvis en folkevald i andre organer enn kommunestyret og fylkestinget er innvilget fritak i minst tre måneder, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge et settemedlem for den perioden fritaket gjelder. Ved val av et settemedlem skal rekkefølgen på listen for varamedlemmer følges.»

Vedtakskompetanse

Reglement for valnemnda, pkt. 2:

«Valnemnda gir innstilling i saker om val der avgjerda om valet er lagt til fylkestinget», Jfr. reglement for fylkestinget pkt. 2.4 «om val».

Vurderingar og verknader

Økonomi: Inga effekt. Midlar for møteverksemnda er innarbeid i budsjetta.

Klima: Inga direkte verknad.

Folkehelse: Inga direkte verknad.

Regional planstrategi: Inga direkte verknad.

Konklusjon

Pauline Tomren får permisjon i tidsrommet 01.10.2019 til og med den 31.03.2020 frå politiske verv i Vestland fylkeskommune.

Det bør gjerast val av settemedlem for den tida ho har permisjon/fritak.